

ABSENCE OF WHERE YOU ARE

een reis naar binnen, op weg naar buiten

objecten

Karola Pezarro

fotografie

Guus Rijven

opening

Sunday, april 29 2018, 3 pm zondag 29 april 2018 om 15.00 uur

curator & text curator & tekst
Ingrid van Santen Ingrid van Santen

Kadmium is an exhibition space for contemporary art in Delft with a regional orientation. Additionally Kadmium, situated in Prinsenkwartier, serves as a platform for Delft and regional artists. The core values for all its activities are professionalism, communication, development and social significance.

The Kadmium policy is aimed at seeking affiliation with cultural partners in Delft. The exhibitions are organized by the curatorial board.

Kadmium is een presentatieruimte in Delft voor hedendaagse kunst met regionale oriëntatie. Daarnaast is Kadmium, gesitueerd in het Prinsenkwartier, het platform voor zijn achterban, Delftse en regionale kunstenaars. De kernwaarden voor alle activiteiten zijn professionaliteit, ontwikkeling en maatschappelijke betekenis.

Het beleid van Kadmium is erop gericht aansluiting te vinden bij de culturele partners in Delft. De tentoonstellingen worden georganiseerd door de programmaraad.

centraal jaarthema
Me, Community & Mass

Kadmium | Prinsenkwartier
Sint Agathaplein 4
2611 HR Delft

info@kadmium.nl | info@prinsenkwartier.nl
www.kadmium.nl | www.prinsenkwartier.nl

29 april t&m 27 mei 2018

Absence of Where You Are

een reis naar binnen, op weg naar buiten

a journey inside, on the way to the outside

Deze presentatie is het resultaat van een dialoog tussen twee kunstenaars, de makers, en een kunsthistoricus, de curator: een gesprek over werk, werkwijze en exposeren. Samen maakten we deze tentoonstelling en stelden de publicatie samen.

Het jaarthema van Kadmiüm was richtinggevend voor de keuze van het werk, maar daarnaast speelt iets anders.

Want hoewel beide kunstenaars heel verschillend werk maken, meen ik onderliggende verwantschap te zien. Of liever gezegd een overeenkomstige ondertoon, alhoewel deze zich niet zomaar laat benoemen. Dus cirkelen wij in onze gesprekken om die verwantschap heen door diverse zijwegen in te slaan.

Er is een gedeeld verleden, herinneringen aan het Franse platteland, gezamenlijke maaltijden, de fantasiewereld van kinderen, maar ook corresponderende levens in de stad met ons werk in de kunst. Teveel om op te noemen, herinneringen die gelukkig maken, weemoedig stemmen en ook ongeloof voeden over de snelheid waarmee de tijd verstrijkt. Geen anekdotes en wakend voor de valkuil van nostalgie. Wel een vleug melancholie of saudade. Niet de zware of duistere kant, maar de veelkleurige, die gekruid is met een zekere mate van lichtheid, weemoedig makende schoonheid over wat onherroepelijk voorbij is. Hun werken houden daar iets van vast, of beter gezegd de kunstenaars transformeren het zo dat het tastbaar en voelbaar wordt. Of zoals Karola het formuleerde, de werken vormen het bewustzijn van het onbegrijpelijke. In de literatuur van de Turkse schrijver Orhan Pamuk wordt

This booklet is the result of a dialogue between two artists, the creators, and an art historian, the curator. It represents a conversation about work, working method and presentation. Together we compiled this publication and created the parallel exhibition. Kadmiüm's theme for 2018 offered the guiding line while selecting the works of art, but there was also something else at play. For although both artists make very different work, I see an underlying affinity, or rather a corresponding undertone, although the tone itself cannot simply be named. So in our conversations, we circle around that affinity by striking through various side roads of thought.

There is a shared past, memories of the French countryside, shared meals and the fantasy world of children. Even more connections can be designated in our corresponding lives in the city and through our work within the field of the arts. Too many connections and memories to mention; memories that make people happy, memories of melancholy voices and the sense of disbelief at the speed with which time passes. In our discussions, we avoid the use of anecdotes and watch out for the trap of nostalgia. With a touch of melancholy or saudade, not heavy or dark, but multicoloured and seasoned with a certain degree of lightness and the melancholy beauty that comes when something is irrevocably over. Their works hold on to that feeling, or rather the artists transform it so that it becomes tangible. As Karola puts it, the works form the consciousness of the

deze onderliggende klank geduid met het begrip 'hüzün', weemoed als gemoedsstemming in al zijn complexiteit, zeer aanwezig in Turkse poëzie en muziek. Dat wat onherroepelijk verandert, vormt de leidraad voor zijn literaire Istanbul. Deze imaginaire stad leidde haar ooit naar zijn Museum van de Onschuld, waar in volle vitrinekasten vele voorwerpen uit zijn gelijknamige roman zijn opgesteld. Hetgeen verloren ging, het rakelings scheren langs de tijd zonder ooit grip te krijgen. Er worden parallellen herkend en raakvlakken gevonden, maar we zoeken in onze omzwervingen ook naar ruimte voor relativering, die een vorm van lichtvoetigheid schenkt.

Daarom besluiten Karola en Guus samen aan de slag te gaan om iets te maken voor de omslag en middenpagina van deze publicatie. In het atelier vindt een verrassende ontmoeting tussen hun beider werk plaats, met als resultaat een mooi visueel spel tussen werkelijkheid en verbeelding: met een knipoog.

De objecten van Karola gaan onder meer over wat je zoal meedraagt in het leven.

Puttend uit de bron van herinneringen, verhalen, sferen en plekken, die plots kunnen opdoemen om ook weer terug te zinken in vergetelheid. Een onderzoek dat niet op doelmatigheid is gebaseerd, maar eerder aftastend is en via omwegen tot stand komt. Zich openstellend voor onder- of boventonen, die gemakkelijk verloren kunnen gaan in het dagelijks rumoer. Zij benoemt het als een wandeling in haar hoofd. In één van haar boeken viel mijn oog op een ijle tekening van een boom waar binnen de contouren van bladeren is geschreven, die

incomprehensible. In the literature of the Turkish writer Orhan Pamuk this underlying sound is interpreted with the concept of 'hüzün', melancholy as a mood in all its complexity, highly present in Turkish poetry and music.

That which irrevocably changes is the guiding principle for his literary Istanbul. This imaginary city once led Karola to his Museum of Innocence, where many objects from his eponymous novel are shown inside full display cases. Things that were lost, passing the time, without ever getting a grip. Parallels are recognized and interfaces are found. In our wanderings we also look for space, for perspective and a certain degree of light-footedness. Therefore Karola and Guus decide to work together to create something for the cover and middle page of this publication. In the studio there is a surprising encounter between their works, resulting in a beautiful visual dance between reality and imagination: all done with a slight wink.

The figures of Karola centre on the kind of things you carry around in life. Drawing from sources of memories, stories, atmospheres and places, which can suddenly appear only to sink back into oblivion. A study that is based not on efficiency, but is rather scrutinizing and comes about through detours. Opening up to under- or overtones, which can easily be lost in the daily noise. She describes this a kind of 'walk inside her head'. In one of her books, my eye fell upon a thin drawing of a tree in which sentences were written within the contours of leaves, which together form her 'Table of delights'. My eyes wander

tezamen haar *Tabel van verrukkingen* vormen. Mijn ogen dwalen langs die woorden: *warm zand, zomeravondlicht in mijn atelier, ideeënstroom, kind wordt vrouw, geur van zee in de stad*. Uit zo'n stroom van associaties, onvermoede verbindingen en knooppunten kunnen nieuwe betekenissen ontstaan.

Deze associatieve, gefragmenteerde en verhalende aspecten zijn eveneens essentieel voor de fotografie van Guus. Hij hoopt de kijker mee te kunnen voeren in zijn verbeelding waar de werkelijkheid een bijrol vervult. Intrigerend is dat niets wordt geësceneerd, terwijl sommige van zijn beelden zo wonderlijk zijn, dat het onwaarschijnlijk lijkt dat hij de scène daadwerkelijk slechts via zijn lens opmerkte. De stedelijke omgeving, vaak in opdracht gefotografeerd, beschouwt hij dan ook als een podium waarop het theaterstuk zich afspeelt. Druk, kleurrijk en vol verschillende componenten. Het standpunt dat hij daarbij inneemt is meestal vrij hoog, waardoor de lens/de kijker zich net boven ooghoogte bevindt en hij – ook letterlijk – overzicht houdt.

Als fotograaf neemt hij de positie van toeschouwer c.q. buitenstaander in.

Wanneer hij teksten aan zijn foto's toevoegt, zoals op de banieren of in fotoboeken, stelt hij zich op als toeschouwer van zijn eigen foto's en voorziet ze van commentaar. Niet alleen als maker speelt hij met diverse standpunten en visies, ook reikt hij deze perspectieven de kijker aan, zodat deze een eigen versie van het verhaal kan maken. Dit onderzoek in waarneming werkt hij tevens in diverse fotoboeken uit, zoals *Uitgelaten Stad*. Het onderwerp, evenementen en festiviteiten in Den Haag*, brengt hij in beeld door

past her words: *warm sand, summer evening light in my studio, flow of ideas, child becomes woman, smell of sea in the city*. From such a stream of associations, unexpected connections and nodes, new meanings can arise.

These associative, fragmented and narrative aspects are also essential for the photography work of Guus. He hopes to take the viewer inside his imagination where reality fulfils a supporting role. It is intriguing that nothing is staged, while some of his images are so odd that it seems unlikely that he only noticed the scene through his lens. He, therefore, considers the urban environment, often commissioned, to be photographed as a stage for life. Busy, colourful and full of different components. The position he takes in doing so is usually rather high so that the lens/viewer is just above eye level and he is able to (literally) keep an overview. As a photographer, he takes the position of the spectator or outsider. When he adds texts to his photographs, such as on the banners or in photo books, he presents himself as a spectator of his own photographs and provides a kind of commentary. It is not only as an author that he plays with various positions and visions, he also offers these perspectives to the viewer, so that they might make their own version of the story. Likewise, he conducts research in observation through various photo books, such as *Uitgelaten Stad*. In this, he presents the subject, events and festivities in The Hague* by taking the position of viewer (square images, analogue camera) as well as participant (vertical images, digital camera) and adding a text layer to it.

* Den Haag staat exemplarisch model voor 'de' uitgelaten stad

* The Hague is an exemplary model for 'the' elated city

zowel de positie van toeschouwer (vierkante beelden, analoge camera) als deelnemer (verticale beelden, digitale camera) in te nemen en daar tevens een tekstlaag aan toe te voegen.

Belangrijk onderdeel van zijn manier van werken is dus de context en de wijze waarop foto's worden gepresenteerd of gepubliceerd. Hierdoor schuiven we tijdens onze dialoog langzaam op naar de inrichting van de expositie. Om niet de thematiek uit het oog te verliezen worden twee plekken in de tentoonstellingsruimte gecreëerd voor 'massa'. Aan de ene kant een grote hoeveelheid beelden van Karola die zij op een flinke tafel als podium plaatst. Aan de andere kant van de zaal zijn de kleurrijke stedelijke foto's van Guus, afgedrukt op lange banieren, hangend vanaf het plafond, zo tentoongesteld dat de bezoeker door zijn stad kan lopen, dwalen en kijken. Deze twee concentraties van beelden vormen als het ware twee eilanden, plaatsbepalingen, verticaal en horizontaal georiënteerd.

Visuele tegenhangers van deze opstellingen zijn de individuele kunstwerken van beide kunstenaars met als sleutelwerk van de tentoonstelling een audiovisueel werk van Karola. In *Carrousel*, een drieluik op één beeldscherm, komen massa en individualiteit, rumoer en verstilling op een heel vanzelfsprekende wijze bij elkaar. De schittering van kleur en het lawaai van de kermisattractie in het middenluik vormen een scherp contrast met de zijluiken in zwart-wit van een vrouw die haar lippen stift. Onder de oordovende vrolijkheid ligt de fragiliteit, het 'hüzün'-gevoel. Close-ups van het

An important part of his way of working is, therefore, the context and the way in which photographs are presented or published. As a result, during our dialogue we slowly moved towards the layout of the exhibition. In order not to lose sight of the theme, two places in the exhibition space are created for 'mass'. On the one hand, a large amount of Karola's figures are placed upon a sturdy table as a kind of stage. On the other side of the space are the colourful urban photographs of Guus, printed on long banners, hanging from the ceiling, exhibited so that the visitor can walk, wander and look through his city. These two concentrations of images form, as it were, two islands, landmarks, oriented vertically and horizontally.

The visual counterparts of this alignment are the individual artworks of both artists, with Karola's audiovisual work as the key work of the exhibition. In *Carrousel*, a triptych on one screen, mass and individuality, noise and silence merge in a very natural way. The brilliance of colour and the noise of the fairground attraction in the middle section contrast sharply with the black-and-white hatches of a woman who is trying to apply her lipstick. Among the deafening joy lies the fragility, the 'hüzün' touch. Close-ups of the face without makeup (self-portrait) show the traces of time while abrasive sounds do the rest.

While The Hague plays the leading role in the urban photography of Guus Rijken, the specific location of his black-and-white photographs is of minor importance. Often taken during his travels, with the gaze of an outsider, the

gezicht zonder make-up (zelfportret) tonen de sporen des tijds. Schurende klanken doen de rest.

Terwijl Den Haag de hoofdrol speelt in de stedelijke fotografie van Guus Rijken, is de specifieke locatie op zijn zwart-wit foto's van ondergeschikt belang. Vaak gemaakt tijdens zijn reizen, met de blik van buitenstaander, de vreemdeling die zich kan verbazen over wat hij ziet, een handje geholpen door intuïtie voor het ogenschijnlijke toeval. Mede door de monumentaliteit van het beeld nodigt hij ons uit om telkens opnieuw te kijken, het raadsel het werk te laten doen, een verhaal te verzinnen.

Op zoek zijn, zonder precies te weten naar wat. Guus Rijken vertrekt daadwerkelijk de buitenwereld in, Karola Pezaro richt zich meer op haar binnenwereld, die zij zelf typeert als een rumoerig laboratorium. Ook zij houdt van reizen, maakt veel foto's en kan hieruit elementen, details of referenties gebruiken. Zij legt zich liever niet vast op een materiaal en ontdekte bijvoorbeeld dat ze op een naaimachine heel direct borduurtekeningen kon maken. IJle werken als een soort dagboeknotities.

Daarentegen ogen haar objecten robuust, maar zijn eveneens van licht en kwetsbaar materiaal gemaakt. Deze archetypische verschijningen, deze dragers van herinneringen zijn van een lichtvoetige statigheid.

Onze omzwervingen zijn gemaakt, de expositie is voltooid. Hopelijk zijn de ondertonen zichtbaar, hoorbaar en voelbaar geworden.

stranger who can be amazed at what he sees and given a helping hand by intuition for the apparent coincidences he witnesses. Partly because of the monumentality of the printed image he invites us to look again and again, to experience the riddle of the work and to come up with a story of our own.

Searching without knowing exactly what for. Guus Rijken explores the outside world while Karola Pezaro focuses more on her inner world, which she herself describes as a noisy laboratory. She also loves to travel, takes a lot of photos and makes use of them for elements, details or references. She prefers not to limit herself to one material and discovered, for example, that she could make embroidery drawings very directly on a sewing machine, swift works as a kind of diary note. In contrast, her objects look robust, but are made of light and fragile material. These archetypal appearances, these carriers of memories are of a light-hearted stateliness.

Our wanderings have been made, the exhibition has been completed. Hopefully the undertones will become visible, audible and tangible.

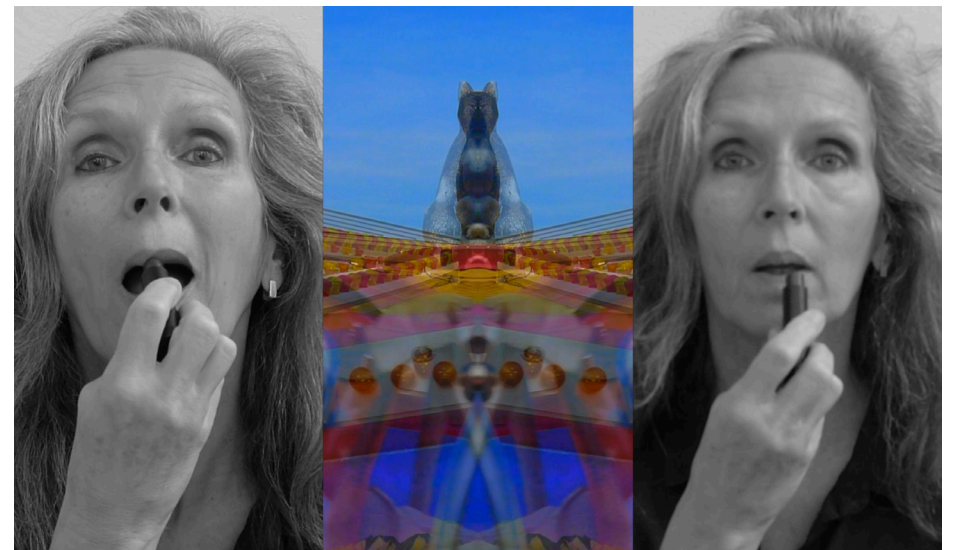
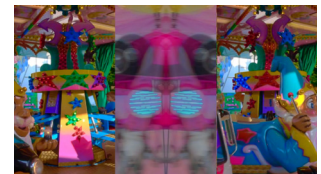
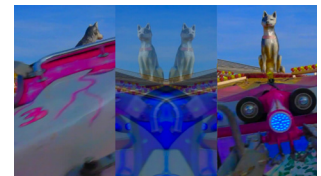
Ingrid van Santen

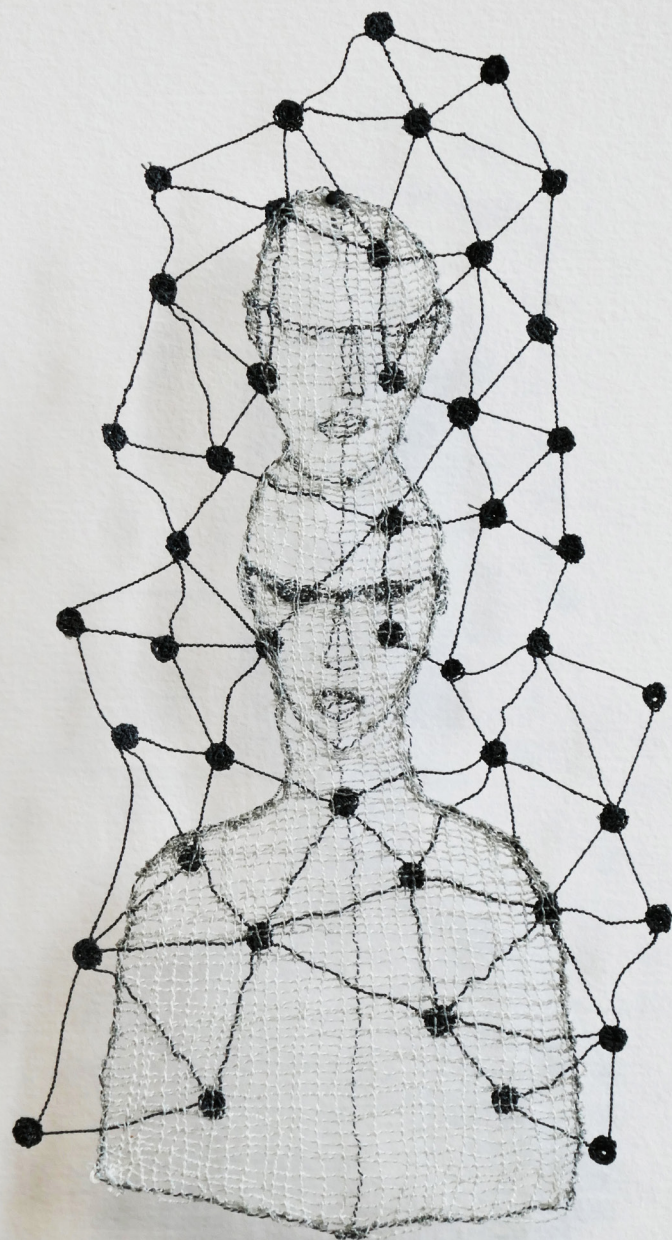
Ingrid van Santen

STRANDWEG

Als ze me vragen wat mijn stad typeert, antwoord ik: de horizon. Deze stad is het meest van mij wanneer ik met mijn rug naar hem toe sta. Als ik uitkijk over zee. Dan kan ik tegelijk hier en overal zijn. Huizen en gebouwen verdwijnen, straten en pleinen lossen op. Zo is mijn stad. Met een horizon is immers alles mogelijk. Veranderen of ontsnappen is elke dag een optie. En hiervandaan? Op reis ruik ik de kust reeds van verre. Het zout, hè. Terwijl de hemel het licht tempert, hoor ik meeuwen schreeuwen. Hoe dichterbij zee, des te meer meeuwen. Aan elke kust kom ik een beetje thuis.

legenda

omslag *Ontmoeting 1 | Encounter 1*

p.04 *Ruggespraak | Consultation*

100 x 100 cm, analogue print, mounted on aluminum, framed; Guus Rijken

p.05 *Plein met gestalten | Square with figures*

h = 55 cm, mixed media; Karola Pezarro

p.09 *Piëta*

h = 60 cm, mixed media; Karola Pezarro

p.10-11 *Ontmoeting 2 | Encounter 2*

p.12 *Strandweg*

b = 100 cm, digital print on polybanner; Guus Rijken

p.13 *Carrousel*

video, duration 1:20, sound Niels de Bakker; Karola Pezarro

p.14 *Borduurtekening | Embroidery drawing*

17 x 6 cm, embroidery thread; Karola Pezarro

p.15 *Winkel | Shop*

42 x 42 cm, analogue baryt-print, framed; Guus Rijken

p.15 *Reiziger | Traveller*

100 x 100 cm, analogue print, mounted on aluminum, framed; Guus Rijken

colofon

Deze tentoonstelling is gerealiseerd met medewerking van José Zeldenthuis en haar team van medewerkers, vrijwilligers van het Prinsenkwartier en tenslotte vrijwilligers van Kadmium.

The exhibition is organized by the cultural board of Kadmium with the cooperation of José Zeldenthuis and her team of staff, volunteers from the Prinsenkwartier and finally volunteers from Kadmium.

vertaling | translation
Zoe Reddy

ontwerp | design
print24

druk || printer
Berberpress

oplage | edition
500 stuks | 500 pieces

ABSENCE OF WHERE YOU ARE

een reis naar binnen, op weg naar buiten

objecten

Karola Pezarro

fotografie

Guus Rijven

Kadmium